

Handläggare
Gustav Hjorth Tegman
Telefon: 08-508 25 426

Till
Socialnämnden
2022-09-27

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL)

Kvartal 1, 2022

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 1 år 2022.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2022 till 146 stycken vilket är en minskning med 68 beslut jämfört med kvartal 1, 2021. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick till 72 stycken. Det är en minskning med 25 beslut jämfört med kvartal 1, 2021.

Orsaken till minskningen av antalet ej verkställda beslut är att färre beslut påverkats av Corona-pandemin.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2022 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunen ska enligt [socialtjänstlagen \(SoL\)](#) och [lag \(1993:387\) om stöd och service till vissa funktionshindrade \(LSS\)](#) till

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom 3 månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsförvaltningarna samt enheten för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och individrapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 21 september 2021. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 22 september.

Ärendet

I detta ärende rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 1 år 2022. Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av LSS-insatser framgår av tabell 1.

Tabell 1.

Insats enligt LSS **kvartal 1, 2022**

Typ av insats	Kv 1 2021	Kv 2 2021	Kv 3 2021	Kv 4 2021	Kv 1 2022
Avlösarservice	9	8	6	11	7
Boende för barn	1	1	1	2	4
Bostad för vuxna	52	47	50	63	57
Daglig verksamhet	101	83	55	38	33
Kontaktperson	13	10	7	6	9
Korttidstillsyn	2	1			
Korttidsvistelse	28	22	22	31	28
Ledsagarservice	8	6	12	10	8
Personlig assistans					1
Summa	214	178	153	161	146

Bostad för vuxna utgör 39 procent av besluten.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av bistånd enligt SoL framgår av tabell 2.

Tabell 2.

Typ av bistånd enligt SoL **kvartal 1, 2022**

Typ av bistånd	Kv 1 2021	Kv 2 2021	Kv 3 2021	Kv 4 2021	Kv 1 2022
Permanent bostad	25	23	25	19	19
Bostad (IFO)	4	5	6	2	3
Boendestöd	9	9	10	10	9
Dagverksamhet	15	8	7	6	3
Hemtjänst	12	6	3	3	3
Kontaktfamilj	3	1	4	6	9
Korttidsboende				1	
Kontaktperson	11	16	12	21	18
Stödboende					
Ledsagning	1	2	4	5	4
Öppenvård	7	3	13	4	2
Annat bistånd	10	6	8	2	2
Summa	97	79	92	80	72

Bostad (IFO) avser försöks- och träningslägenhet

Tabell 3.

Orsaker till att beslut enligt LSS inte har verkställts

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2021	2021	2021	2021	2022
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	9	9	12	23	12
Resursbrist, lämplig personal	4	3	2	7	4
Den enskilde har tackat nej	30	33	32	37	43
Annat skäl	171	133	102	94	87
Summa	214	178	153	161	146

Av de som tackat nej avser 74 procent bostad för vuxna. Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 19 procent av fallen till följd av coronapandemin.

Tabell 4.

Orsaker till att beslut enligt SoL inte har verkställts

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2021	2021	2021	2021	2022
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	12	18	19	13	9
Resursbrist, lämplig personal	17	16	19	20	19
Den enskilde har tackat nej	21	6	10	6	15
Annat skäl	47	40	42	38	23
Summa	97	79	92	80	72

Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 22 procent av fallen till följd av coronapandemin.

Tabell 5.

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS sorterat efter kön

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2021	2021	2021	2021	2022
Man	136	114	95	102	92
Kvinna	78	64	58	59	54
Summa	214	178	153	161	146

Tabell 6.

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL sorterat efter kön

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2021	2021	2021	2021	2022
Man	55	45	55	43	45
Kvinna	45	34	37	37	27
Summa	97	79	92	80	72

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2022 till 146 stycken, vilket är en minskning med 68 stycken jämfört med kvartal 1, 2021 och en minskning med 15 stycken jämfört med kvartal 4, 2021.

De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs är bostad för vuxna och daglig verksamhet. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att bostad för vuxna och daglig verksamhet är de vanligaste beviljade insatserna. Det kan utgöra en del i förklaringen till varför dessa insatser också är de vanligaste som inte verkställs.

Antalet ej verkställda beslut som avser daglig verksamhet var 33 stycken. Den vanligaste orsaken till att beslut för insatsen inte verkställts detta kvartal är avbrott i verkställigheten till följd av coronapandemin.

Bostad för vuxna utgör 39 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 57 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 32 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade individrapporterna för kvartal 1, 2022 framgår olika skäl till varför den enskilde väljer att tacka nej till erbjudande om bostad. Det vanligaste angivna skälet är att den enskilde önskar bo i Stockholm, eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats

utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick till 72 stycken. Det är en minskning med 25 stycken jämfört med kvartal 1, 2021 och en minskning med 8 stycken jämfört med kvartal 4, 2021.

Den vanligaste formen av bistånd som ej verkställts är permanent bostad. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser personer som står i kö till en specifik bostad samt personer som har tackat nej till erbjudande om bostad. Ett vanligt skäl till att den enskilde väljer att tacka nej till erbjuden bostad är att den enskilde önskar bo i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

En annan vanlig orsak till att beslut om permanent bostad inte går att verkställa är på grund av att den enskilde inte är redo att ta emot insatsen. Vanliga orsaker till att den enskilde inte kan ta emot insatsen är pågående missbruk och pågående inneliggande psykiatrisk vård.

Annat skäl

Den vanligaste angivna orsaken till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt SoL är annat skäl angett som orsak i 32 procent av fallen och för beslut enligt LSS i 60 procent av fallen.

Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna daglig verksamhet, ledsagar- och avlösarservice samt korttidsvistelse, eller att det tar lång tid att rekrytera uppdragstagare till främst kontaktpersonsuppdrag.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade icke-valsalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna icke-valsalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

För SoL har orsaken detta kvartal i huvudsak utgjorts av att den enskilde inte valt utförare av boendestöd eller hemtjänst.

Ej verkställda beslut på grund av Covid-19

En orsak till annat skäl enligt LSS detta kvartal är avbrott i verkställighet till följd av coronapandemin. Många individer som är beviljade insatser enligt LSS har ett skört allmäntillstånd och riskerar att drabbas av allvarliga konsekvenser om de insjuknar i covid-19. Detta har lett till att en del brukare inte har kunnat nyttja beviljade insatser som de har behov av. För att inte själva bli smittade eller bidra till ökad smittspridning har en del personer av sagt sig eller skjutit upp verkställigheten av beviljade insatser.

Under pandemin har flertalet dagliga verksamheter och dagverksamheter varit tvungna att anpassa sina verksamheter efter det rådande läget och den enskildes behov. I en del fall har den enskilde kunnat få sin insats eller sitt bistånd utfört på distans eller på annat anpassat sätt. Av de inskickade individrapporterna framgår att en del brukare har erbjudits daglig verksamhet eller dagverksamhet men avböjt insats då de tillhört riskgrupp.

Coronapandemin har angetts som orsak till ej verkställt beslut i 12 procent av ärendena enligt LSS och i 7 procent av ärendena enligt SoL. Det är en minskning med 5 procent för LSS-insatser och 2 procent för bistånd enligt SoL jämfört med kvartal 4, 2021.

Funktionshinderperspektiv

Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen. Ett sådant förfaringssätt anses av beställare, utförare och förmedlare i staden optimera den enskildes möjligheter att göra ett aktivt val och tacka ja till erbjudande om bostad.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 63 procent män/pojkar. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att fler män/pojkar än kvinnor/flickor i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Av de personer som hade insatser enligt LSS den 1 oktober 2021 var 64 procent män/pojkar. Det kan vara en

förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS detta kvartal.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 62 procent män/pojkar. Av socialtjänstrapporten framgår att det är något fler kvinnor (54 procent) än män som erhållit bistånd enligt SoL per den 1 oktober 2021 inom verksamhetsområde funktionshinder och socialpsykiatri. Den näst vanligaste formen av bistånd som ej verkställts kvartal 1 är permanent bostad. Flertalet av de personer som beviljats biståndet och inte fått sitt beslut verkställt är män. Det kan vara en förklaring till varför det är något fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt SoL detta kvartal.

Barnperspektiv

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

Insatser enligt LSS som riktar sig till barn och unga är barnboende, avlösarservice, korttidstillsyn och i huvudsak insatsen korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser inte skett mer än marginella ökningar/minskningar i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 1, 2021. En viss ökning har skett avseende beslut om avlösarservice. Orsaken till att beslut om avlösarservice inte blir verkställda är i huvudsak att den enskildes företrädare inte har valt utföra.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en ökning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktperson detta kvartal jämfört med kvartal 1, 2020 och kvartal 4, 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2022 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS per 2022-03-31 (Kvartal 1) per stadsdelsnämnd.
2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL per 2022-03-31 (Kvartal 1) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.